

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218206680
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7218206680.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Moniky Tobiašovej v právnej veci starostlivosti súdu o mal. deti R., nar. X.XX.XXXX a J., nar. XX.XX.XXXX zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y., G. nám. č. 9, Y., deti rodičov: C., F. R., nar. XX.X.XXXX, bytom N. U.. XX, Y. a V.. C. R., C., nar. X.X.XXXX bytom N. U..XX, Y. zast. JUDr. Kristínou Malou Piovarčiovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Štúrovej ulici č.20, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Mestského súdu Košice č. k. K2-43P/127/2018-625 zo dňa 04.07.2023, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I., II. V. a IX..
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

- Matka sa podaným návrhom domáhala úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom.
- Mestský súd Košice ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:
„I. Konanie o výchove mal. deti z a s t a v u j e.
II. Návrh matky na určenie výživného pre mal. R., nar. X.XX.XXXX a mal. J., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 20.7.2018 do 31.8.2019 z a m i e t a .
III. Otec je povinný prispievať na výživu mal. R., nar. 1.12.2010 od 1.9.2019 do 3.1.2021 mesačne sumou 220€.
IV. Dĺžné výživné za obdobie od 1.9.2019 do 3.1.2021 pre mal. R., nar. X.XX.XXXX vo výške 3.088,30€ je otec povinný zaplatiť matke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
V. V prevyšujúcej časti návrh matky na určenie výživného pre mal. R., nar. X.XX.XXXX za obdobie od 1.9.2019 do 3.1.2021 z a m i e t a .
VI. Výživné za obdobie od 1.9.2019 do 15.11.2019 pre mal. J., nar. XX.XX.XXXX n e u r č u j e .
VII. Matka je povinná prispievať na výživu mal. J., nar. XX.XX.A. od 16.11.2019 do 3.1.2021 mesačne sumou 200€.

VIII. Dlžné výživné za obdobie od 16.11.2019 do 3.1.2021 vo výške 2.719,25€ matka je povinná zaplatiť otcovi do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnená z výživného (matka maloletého dieťaťa). S napadnutým rozsudkom nesúhlasí, žiada, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jej odvolacieho návrhu.

4. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletých detí. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti potvrdiť.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

7. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal, a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. Zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

8. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci, vyvodil z neho tomu prislúchajúce skutkové závery a vec správne právne posúdil. Uplatnené odvolacie dôvody nenašli v rozhodnutí odvolacieho súdu svoje opodstatnenie. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

9. Po oboznámení sa s obsahom preskúmaného spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď konanie o výchove mal. detí na čas do rozvodu zastavil (výrok I.), nakoľko odpadol dôvod tohto konania. Rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 19P/8/2019-352 zo dňa 13.11.2020 bolo manželstvo rodičov rozvedené a upravené práva a povinnosti rodičov k mal. deťom na čas po rozvode. Citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výroku o rozvode manželstva. Právoplatnosťou tohto rozhodnutia v časti rozvodu manželstva vznikla neodstrániteľná prekážka konania, pre ktorú nebolo možné v rámci tohto súdneho konania rozhodovať o výchovnom prostredí mal. detí na čas do rozvodu. Úprava pomerov rodičov k mal. deťom na čas po rozvode je predmetom konania o rozvode manželstva a úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode.

10. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu matky na priznanie výživného na mal. R. a mal. J. za obdobie od 20.07.2018 do 31.08.2019 (výrok II.) aj odvolací súd vychádzal zo zisteného skutočného stavu veci. Obaja rodičia, teda aj matka mal. detí sa na pojednávaní nariadenom na súde prvej inštancie vyjadrili, že v tomto čase bývali všetci, t. j. obe mal. deti, matka aj otec, v spoločnej domácnosti. V júni 2019 matka aj s mal. deťmi odišla na dovolenku do G. ku svojej matke, kam uplynulé roky pravidelne chodili aj s otcem mal. detí počas prázdnin, keďže matka má počas letných prázdnin dovolenku. Navyše, samotná

matka potvrdila, že počas celého tohto obdobia, platil výdavky spojené s užívaním bytu otec maloletých. Následne matka uviedla, že otec síce vkladal peniaze na účet, ale aj ich vyberal, na výživu mal. detí od 09/2019 neprispieval, no po doplňujúcej otázke súdu, či otec maloletých nerešpektuje nariadené neodkladné opatrenie matka uviedla, že si myslí, že otec niekoľko mesiacov prispieval aj na výživu mal. R.. Je zrejme, že jednotlivé tvrdenia matky ohľadom toho, ako sa otec finančne podieľal na chode spoločnej domácnosti a na výžive mal. detí za obdobie od 20.07.2018 do 31.08.2019 sa líšia a sú nekonzistentné. Skutočnosť, že otec vkladal na spoločný účet svoj príjem, no časť z neho aj vyberal, potvrdil aj otec maloletých, čo zdôvodnil tým, že časť príjmu potreboval na úhradu jeho osobných potrieb (jedlo, oblečenie, drogéria, lieky a iné) a nákladov spojených s bývaním, keďže v spoločnej domácnosti býval len počas víkendov, (nie počas pracovného týždňa). Zvyšnú sumu ponechával na úhradu nákladov spojených s užívaním bytu, v ktorom bývala matka aj s mal. deťmi a otec počas víkendov. Tvrdenia otca korešpondujú s dokazovaním vykonaným prvoinštančným súdom (listinné dôkazy a pod.). V kontexte uvedeného tak závery súdu prvej inštancie v časti výroku II. odvolací súd považoval za správne, reflektujúce na vykonané dokazovanie. Nesúrodé tvrdenia matky posúdil odvolací súd ako účelové a zavádzajúce za účelom privodenia priaznivejšieho výsledku konania vo svoj prospech.

11. Vo vzťahu k výroku V., ktorým súd návrh matky na určenie výživného na mal. R. za obdobie od 01.09.2019 do 03.01.2021 v prevyšujúcej časti zamietol, odvolací súd uvádza, že určená suma výživného na mal. R. (220,- eur) zodpovedá zákonným kritériám pre jeho určenie. V konaní bolo zistené, že otec je zamestnaný v spoločnosti H. -G. (G.), s. r. o. s tým, že jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 08/2019 do 7/2020 bol vo výške 1.300,- eur, za rok 2020 vo výške 1.220,- eur. Otec poskytuje osobnú starostlivosť mal. J. od novembra 2019, (od septembra do novembra 2019 bola maloletá v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov). Neodkladným opatrením bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. J. sumou 50,- eur mesačne, otec uvedenú sumu matke uhrádzal aj v období od 12/2019 do 3/2020, teda aj v čase, kedy mal. J. bola v jeho osobnej starostlivosti. Matka na výživu mal. J., počas celého obdobia ako je v osobnej starostlivosti otca, neprispievala, uvedenú skutočnosť potvrdila samotná matka na pojednávaní dňa 19.06.2023.

12. Pokiaľ matka namieta, že súd prvej inštancie nezohľadnil príjem otca za rok 2018, odvolací súd má za to, že nebolo potrebné zohľadňovať príjem otca za rok 2018, nakoľko súd rozhoduje o výživnom za obdobie od r. 2019.

13. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, priemerný mesačný príjem otca za obdobie od 08/2019 do 7/2020 bol vo výške 1.300,- eur, za rok 2020 vo výške 1.220,- eur. Pri určovaní výšky výživného je potrebné zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti SR z roku 2024, ktorého cieľom je zjednotiť postup pri určení výživného (<https://www.justice.gov.sk/aktualne-temy/ministerstvo-spravodlivosti-sr-zjednocuje-postup-pri-urceni-vyzivneho/>). Vekovej kategórii oprávneného dieťaťa vo veku mal. R. (XX rokov) prislúcha podľa tabuľkové výživného percentuálny podiel 16 % z príjmu povinného rodiča. Otec je nositeľom celkovo dvoch vyživovacích povinností (mal. J. poskytuje faktickú starostlivosť). Prihliadajúc na príjem otec, ktorý je vo výške 1.220,- eur, v prípade mal. R. spravodlivé výživné predstavuje 195,- Eur. Súd prvej inštancie ustálil výšku výživného na sumu 220,- Eur, teda nad hranicou odporúčanej výšky výživného. V kontexte uvedeného má odvolací súd za to, že odvolaniu matky nemožno vyhovieť, nakoľko matkou požadovaná výška výživného by nezodpovedala preukázaným majetkovým príjmom otca, ktorý poskytuje faktickú starostlivosť mal. J., ktorá je spoločnou dcérou účastníkov tohto konania.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd potvrdil rozsudok vo výrokoch I., II., V. a IX. ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

15. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nezhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).